

[Landbrugsministeren]

vedvægten på beskæftigelsen, at før dette lovforslag blev fremsat, var der åbenbart ikke noget beskæftigelsesproblem. Vi kan drøfte i udvalget, om vi kan finde en fornuftig overgangsordning.

Hr. Halvgaard mente ikke, der var noget perspektiv i det og fremhævede, at det, der var brug for, var bedre indtjening i landbruget. Ja men det er vi da enige i, hr. Halvgaard. Jeg synes også, vi har udfoldet nogle bestræbelser på at forbedre indtjeningen, men det er jo ikke noget, man opnår fra den ene dag til den anden. Jeg er lidt skuffet over fremskridtspartiets stilling, men jeg betragter det ikke som en total afvisning. Jeg vil henstille til fremskridtspartiet, at man ser realistisk på disse ting, således at vi kan få forbedret produktionsapparatet og dermed muliggøre en bedre indtjening. Det er der mere perspektiv i end at tro, at man kommer tilbage til før anden verdenskrig, hvor man kunne få sådan en bitte knægt for kost og logi. Den tid, kære hr. Halvgaard, er forbi. Det er selvfølgelig beklageligt for dem, der var indstillet på det system, men jeg tror ikke, det vender tilbage igen.

Til hr. Larsen-Ledet vil jeg sige, at 20.000 kr. grænsen er sat af praktiske og administrative grunde, for hvis man går under 20.000 kr., bliver der nogle administrative problemer. Jeg synes, det vil være uklogt at sænke den grænse. Man får nu ikke lavet meget for 20.000 kr. i vore dage, så jeg tror nok, man når op på det beløb.

Fjerkrævlerne er ikke med. Der er ikke nogen af de love, vi har lavet, hvor fjerkræholderne er inde i billedet. Det er helt sikkert, at det ville være en national foranstaltning, som Kommissionen ikke vil gå med til.

Hr. Bjørn Poulsen sagde noget meget fornuftigt. Hr. Bjørn Poulsen har jo skoen på, så han ved, hvor den trykker, men jeg er ikke helt enig, når han siger, tiden ikke er til at småreparere og den slags. Jo, hr. Bjørn Poulsen, det er nemlig det, den er. Tiden er måske ikke inde i øjeblikket til at lave de store investeringer, men tiden er til at småreparere og få bedre anvendelsesmulighed for det, man har. Derfor synes jeg, det er en udmærket foranstaltning, vi nu forsøger os med.

Jeg er enig i, at hvis vi kunne få renten ned, ville det selvfølgelig være bedre. Det er vi meget enige om nu. Jeg synes bare, vi skulle have gjort en indsats 4, 5, 6 år tidlige-

re og bestræbt os på at få den rente til at lade være med at stige. Det er nemt at få den til at stige, men det er svært at få den ned.

Jeg håber, at de tekniske problemer, der har rejst sig, kan blive afklaret i udvalget. Lad nu være med at hæfte jer ved den skarpe afgrænsning imellem materialer og arbejdskraft. I skal også huske på en anden ting. Denne lovgivning adskiller sig fra de andre love om tilskud til forbedring af bygninger. Dette angår driftsbygninger, mens det, man har under boliglovgivningen, drejer sig om boliger. Her er det ikke nødvendigt med de vældig kraftige restriktioner, for momsvesenet har vi vældigt styr på her. Landmændene vil selvfølgelig købe hos de momsregistrerede. Man kunne tænke sig – det må man vel ikke sige, men man kunne tænke sig, hvis man turde sige det – at man andre steder havde lyst til at anvende sort arbejdskraft, men det er der intet incitament til, hvis jeg må sige det på den måde, i dette tilfælde, fordi moms på den eventuelle arbejdskraft, der skal deltage, er fradragsberettiget. Derfor skal man ikke frygte den situation i forbindelse med denne lovgivning.

Der er en anden tradition på landet. Det må I vel vide alle sammen. Bønder har altid haft det sådan, at man hjælper til, og håndværkerne er altid indstillet på, at man hjælper til, når man har håndværkere. Derfor skal lovgivningen ikke påbyde, at en håndværker skal lave det hele. Det er imod den tradition, man har i landdistrikterne.

Må jeg i øvrigt til sidst sige, at det kan vel ikke være lovgivningens opgave at begynde gradvis at indføre lavsvæsenet igen, derved at vi lovgivningsmæssigt siger: nu skal du købe materialer og arbejdskraft hos bygningshåndværkere. Der må være frihed mellem landmand og håndværker til at aftale dette. I praksis tror jeg, at de fleste bønder vil aftale med håndværkeren, at han leverer materialerne, og så enes man også om, hvor meget arbejdskraft man selv stiller til rådighed. Det er praksis. Så kan der være nogle, der tror, de kan få det lidt billigere hos en trælasthandler, og køber materialerne selv, men i praksis er det jo sådan, at trælasthandleren også har en interesse i at behandle sin håndværkerskunde godt. Så det problem kan nok løses.

Jeg vil bare henstille: lad os nu lade være med at lave restriktioner og regler, som diri-